

Bij de diensten

Zondag 5 september Willemien de Boer, organist Harmen Kooistra
Kapel Abtswoude 10.30 uur

Zondag 12 september Startzondag
ds. Martijn Junte, organist Christo Lelie
Lutherse Kerk 9.30 uur

Na afloop van de viering gaan we naar MoTiV, Voorstraat 60, alwaar we onder het genot van soep en broodjes met elkaar delen hoe we de coronatijd zijn doorgekomen.

Zondag 19 september ds. Arine Benschop, organist Arjan de Vries
Kapel Abtswoude 10.30 uur

Zondag 26 september Marianne van der Broek, organist Harmen Kooistra
Lutherse Kerk 9.30 uur

In de maand september is de eerste collecte voor **ISOFA** (Interkerkelijk Sociaal Fonds Delft). In ISF/ISOFA werken de kerken van Delft samen om steun te verlenen aan Delftse inwoners die in financiële nood verkeren. Er wordt aan hen steun verleend hetzij met een gift of lening hetzij met begeleiding tijdens de periode van de financiële problemen. U kunt uw donatie overmaken op rekeningnummer NL 14 INGB 0006729143 t.n.v. Interkerkelijk Sociaal Fonds Delft.

De tweede collecte is zoals gebruikelijk voor onze eigen gemeente. Een gift (vrijwillige bijdrage) wordt bijzonder op prijs gesteld. U kunt uw donatie overmaken op rekeningnummer NL 21 INGB 0000116333 t.n.v. Buitengewone Wijkgemeente van de Vrijzinnig Hervormden Delft.

Vanuit de Kerkenraad

Aanvang werkzaamheden Martijn Junte en Dank aan

Vanaf 1 september zal Martijn Junte zijn werkzaamheden langzamerhand weer op gaan pakken, hetgeen betekent dat de vervanging van de pastorale zorg door ds. Peter Wilbrink en Annalena Hoyer stopt. We zijn bijzonder dankbaar dat zij tijdens het ziekteverlof van Martijn onze gemeente op het gebied van pastoraat behulpzaam zijn geweest. Annalena en Peter nogmaals spreken we onze waardering hiervoor uit. Hartelijk dank beiden!

Afscheid leden diaconie

Na jaren zich op een voortreffelijke wijze te hebben ingezet voor het diaconale werk van onze gemeente hebben Alice Visser en Monique Tonen inmiddels afscheid genomen als leden van de diaconie. Alice heeft vele jaren als penningmeester op een zeer accurate wijze de financiën beheerd. En samen met Monique er voor gezorgd dat de bloemengroet vanuit de vieringen als groet of felicitatie of ter bemoediging bij ziekte, bij thuiskomst vanuit het ziekenhuis, bij opname in een zorgcentrum/verpleeghuis, bij het overlijden van een gezins- of familielid etc. iedere zondag bij één van onze leden/vrienden als blijk van ons medeleven, onze compassie met haar/hem thuis werd gebracht. Uiteraard hebben zij ook in gesprek met de andere leden van de diaconie mede bepaald aan welke doelen de diaconie bijdraagt zowel dichtbij als ver weg (bv. voor de Jessehof, Delft stadspastoraat en voor de vluchtelingen op het Griekse eiland Lesbos).

Alice en Monique zeer hartelijk dank voor al dat mooie en goede werk!

Vacatures

Aan het einde van het seizoen 2021-2022 zullen de functie voorzitter kerkenraad, penningmeester en scriba vacant worden. Jan (vz) en Gé (penm.) stellen zich niet beschikbaar voor een nieuwe termijn van vier jaar en Marike heeft als ad interim het scribaat het afgelopen seizoen verzorgd, terwijl de maximale zittingsduur van vier jaar lidmaatschap van de kerkenraad al lang verstrekken was.

Ook zijn we nog steeds op zoek naar een webmaster, die niet alleen in staat is om onze website bij te houden, maar ook de website kan verbeteren, verbouwen, zodat de site meer aantrekkingskracht krijgt en gebruiksvriendelijker zal zijn. Op dit moment is de site wel op internet te openen, maar wordt de site niet bijgehouden en is niet actueel. Wie helpt ons om het digitale visitekaartje goed bruikbaar te maken?

Uiteraard zou het ook mooi zijn als er leden/vrienden bereid zouden zijn om de diaconie te komen versterken.

Vacatures: voorzitter, scriba, penningmeester kerkenraad; webmaster; aanvulling diaconie.

Herinnering Vrijwillige Bijdrage 2021

Eén dezer dagen ontvangt u een brief, waarin u gevraagd wordt om alsnog of nogmaals uw, onze kerkelijke gemeente Vrijzinnig Delft financieel te steunen. We hopen op uw steun, zodat we als kerkelijke gemeenschap op een financieel verantwoorde wijze vorm kunnen geven aan onze werkzaamheden als pastorale zorg, het houden van vieringen, diaconale zorg, het organiseren van kringen en meditaties.

Dank

Alice Visser wil iedereen hartelijk bedanken voor al de kaarten die zij tijdens haar revalidatie heeft ontvangen. Het steunt en bemoedigt haar bij het revalidatieproces.

Activiteiten in september

Filmkring

Eén keer in de zes weken bezoeken we het Filmhuis Lumen.

Als organisator doe ik een voorstel voor een film die we gaan bekijken. Een ander voorstel is altijd welkom. Het voorstel stuur ik per e-mail naar diegenen die zich voor de filmkring hebben opgegeven.

Het is fijn wanneer we na afloop over de film kunnen napraten, onder genot van een kopje koffie/thee.

De laatste keer, 21 november 2020, zijn we naar de film 'De Vogelwachter' met Freek de Jonge geweest. Napraten was toen niet mogelijk, omdat de foyer gesloten was vanwege corona.

Gang van zaken

Eenieder maakt zelf een reservering, omdat sommigen een voordeelpas hebben. Daarna graag aan mij doorgeven of je een e-ticket hebt gekocht. Dan kan ik Lumen melden met hoeveel personen we komen, omdat vanwege de corona-maatregelen de zalen en de foyer niet te vol kunnen zijn. In de zalen en de foyer wordt aan de 1,5 meter regel gehouden. Zodoende is het aantal gasten dat Lumen kan ontvangen, beperkt.

Aanmelden is mogelijk bij de organisator Tirza Drisi via drisi_tirza@hotmail.com

Tirza Drisi

Meditatie

Maandag 6, 13, 20 en 27 september meditatie van 20.00 -21.00 uur in de Oudkatholieke Kerk, Bagijnhof 21, informatie: j.veugelaers@gmail.com

Zaterdag 18 september meditatie gebaseerd op boeddhistische christelijke inspiratie o.l.v. Toon Vessies en Saskia Stolwijk, Koorzolder Lutherse Kerk, Nooreinde 4 van 9.30 -10.30/45 uur, inloop vanaf 9.15 uur. Informatie en aanmelding: toonvessies@hotmail.com

Pizzaclub

Dinsdag 7 september: Pizzaclub (jongeren 13 -17 jaar) aanvang 17.00 uur Voorstraat 60 MoTiV, informatie martijnjunte@xs4all.nl kosten € 5,00

Zin in Ouder Worden

Maandag 27 september start de kring 'Zin in Ouder Worden' o.l.v. Marike van der Kramer.

Vijf keer op maandagmiddag (Let op: dag staat foutief in de Inspiratie Gids vermeld) gaan we met elkaar in gesprek over -zinvol- ouder worden. Kun je daar dan iets over leren? Je ondergaat het ouder worden en ja, je kunt er zelf en voor elkaar ook zin en betekenis aan geven. Ouder worden en oud-zijn gaat over (willen) vasthouden en (moeten) loslaten.

Is dit een eenzaam avontuur? Waar vinden we onze inspiratie?

Het werkboek 'Zin in de Ouderdom' van Jan van Baardwijk en René Rosmalen en het boek 'De tijd te Vriend houden' van Herman Andriessen zijn voor deze kring een bron geweest.

Om deel te nemen aan deze kring is de aanschaf van de genoemde boeken niet noodzakelijk.

Opzet van de 5 middagen:

1. Beelden van ouderdom, over gracieus oud worden;
2. Oud worden met het zicht op het geheel en de zin van het leven;
3. Poëzie van de ouderdom;
4. Spiritualiteit van de ouderdom;
5. Filosofie en ouderdom.

Locatie en tijd: MoTiV, Voorstraat 60, maandagmiddag 14.00 -16.00 uur. Kosten voor de gehele serie € 50,-- (per keer € 12,50); voor leden en vrienden van Vrijzinnig Delft gratis.

Data: 27-9; 25-10; 29-11; 24-1; 21-2. Aanmelden: mvdkramer@ziggo.nl

Dicht bij jezelf

Woensdag 29 september 20.00 - 21.30 start de kring 'Dicht bij jezelf' o.l.v. Marianne van den Broek.

Vorig seizoen hebben we met een fijn groepje geproefd aan het zelf schrijven van poëzie.

Ook dit seizoen wil Marianne je hiervoor uitnodigen.

De opzet is: kennis maken met verschillende dichtvormen en samen oefenen met het schrijven van gedichten.

Je hoeft geen ervaring te hebben.

Data: 29-09; 13-10; 27-10 en 10-11.

Locatie MoTiV, Voorstraat 60; Tijd 20.00 -21.30 uur;

Aanmelden voor 20 september bij mcvdenbroek@gmail.com of bel of app naar 06 -14049756; kosten voor leden en vrienden gratis. Andere belangstellenden € 25,--

Agapè maaltijd

Foutieve begindatum Kring 'Groene Theologie. Ecologische crisis – Spirituele crisis?': deze kring begint niet op 29 september zoals vermeld is in de Inspiratie Gids (tekstgedeelte), maar zoals vermeld staat onder data op woensdag 6 oktober met een Agapè maaltijd om 19.00 uur en daarna de volgende data en tijden: 20 oktober, 3 november en eventueel 17 november, 20.00 -21.30 uur. Locatie MoTiV, Voorstraat 60.

Zie voor inhoudelijke informatiepagina 16, 17 van de Inspiratie Gids 2021-2022 en in de komende Nieuwsbrief.

Waarom beginnen met een Agapèmaaltijd?

Agapè is de Eeuwige onvoorwaardelijke goddelijke Liefde voor de Schepping, Kosmos, Aarde en al de schepselen. Aan die Liefde mogen wij in gezamenlijkheid met elkaar deelhebben. God alles in Allen. Echter onze 'geleefde Liefde' verstoort steeds weer de 'Eeuwige, Onvoorwaardelijke Liefde'.

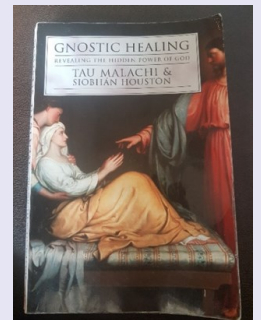
De Agapèmaaltijd is een maaltijd van dankbaarheid en bezinning hoe steeds weer die Eeuwige, Onvoorwaardelijke Liefde in ons leven gestalte te kunnen geven aan Liefde voor elkaar en Liefde en Zorg voor de Schepping.

Je kunt je opgeven bij Jac Veugelaers j.veugelaers@gmail.com of Jan H. Kroon krooned@casema.nl of bel/app 0653787674; Kosten € 5,- voor leden en vrienden VD (inclusief de Agapè maaltijd) en overige belangstellenden € 25. -- (inclusief de Agapè maaltijd).

Gnostische geneescirkel

Veel mensen in dit corona tijdperk besteden intuïtief meer tijd aan gebed of meditatie vanuit de zorg voor het emotionele en spirituele welzijn van jezelf en je geliefden.

Sinds het begin van de coronacrisis komen we vanuit het Stadsklooster Delft in een groep bij elkaar om samen een gnostische geneescirkel te vormen. Deze praktijk van genezen is voortgekomen uit een eeuwenoude Gnostisch - Christelijke traditie. De basishandelingen zijn het gebed, handen opleggen en zalven met olie. Het reciteren van de heilige namen voor God in het Hebreeuws is een belangrijk onderdeel, evenals het visualiseren van heilige wezens zoals Jezus/ Yeshua en Maria Magdalena.

Gemiddeld een keer per maand komen we een middag bij elkaar. In 2020 en de eerste helft van 2021 vond dat plaats via Zoom. Maar vanaf eind juni 2021 kunnen we elkaar weer in levende lijve ontmoeten op de mooie Koorzolder van de Lutherse kerk in Delft. Wees welkom om een keer aan te sluiten.

Data: woensdagmiddag 29 september, 20 oktober, 17 november, 15 december; 14.00 -15.30 uur (*live en als de situatie erom vraagt in Zoom*). Locatie: Lutherse kerk, Noordeinde 4. Aangeboden via Stadsklooster Delft. Kosten € 5,00, aanmelden schaafanja@gmail.com

Impressies zomeractiviteiten

Retraite Zundert 2021

24/25 tot en met 27 juni

Met een groep van acht mensen, Jac, Harm-Jan, Wouke, Margot, Marjon en Steven, Piet en Monique (meer mocht niet i.v.m. corona), gingen we naar Zundert.

De reis naar Zundert verliep vlot, met dank aan Harm-Jan die de weg feilloos wist te vinden. De broeders waren net uit de lockdown. We moesten ons uiteraard wel aan de regels houden. In de eetzaal zaten we op anderhalve meter afstand van elkaar. Het afwassen dat we 'normaal' met elkaar deden, mocht niet.

De meditatie was dit keer in een kleine zaal -de grote zaal was in verband met Corona niet beschikbaar. De vieringen gingen gewoon door. Bij de eucharistie geen wijn, wel een ouweltje zoals normaal.

08.00 u Morgendienst
10.00 u Eucharistieviering
12.00 u Middagdienst
17.00 u Avonddienst
20.00 u Dagsluiting

In de dienst op zondagmorgen hield één van de broeders -uit Suriname- een prachtige overdenking, die mij zeer raakte.

De winkel werd goed bezocht, veel kaarten, boekjes, thee, kaas zijn verkocht.

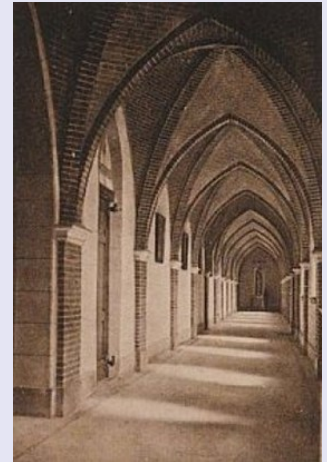
In de prachtige omgeving van het klooster hebben we veel gewandeld.

In de grote zaal deelden we onze ervaringen, dronken een Zundert-biertje.

Uiteraard waren we heel stil om de overige gasten niet uit hun slaap te halen.

Het heeft mij heel veel gedaan en rust gegeven.

Margot Mekkes

Meditatief wandelen

op zondag 1 augustus in parkje Buitenhof aan de Beethovenlaan

Om half 11 verzamelden we bij Abtswoude met 10 personen. Na een heerlijk kopje koffie en thee, verzorgd door Gé, vertrokken we naar het parkje Buitenhof. De buien verdwenen en de zon kwam door!

Na deze tekst (ingekort) gingen we in stilte op pad.

Wandelen...

in de natuur met beide benen stevig op de grond

in gezelschap van een ander

in het teken van de Ander

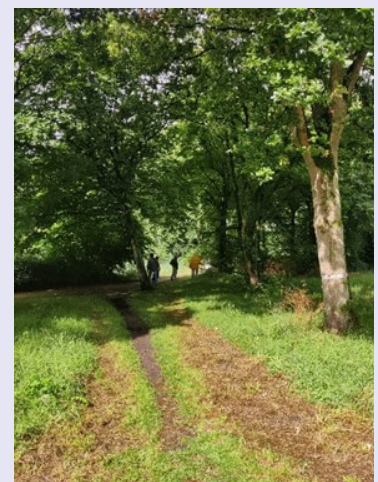
Wandelen...

met open ogen

met open oren

met een ontvankelijk hart...

Iedereen was verrast door de natuur,
wat een mooie plek.

Vanuit de Diaconie

Collectedoel september

In de maand september is de eerste collecte voor **ISOFA** (Interkerkelijk Sociaal Fonds Delft). In ISF/ISOFA werken de kerken van Delft samen om steun te verlenen aan Delftse inwoners die in financiële nood verkeren. Er wordt aan hen steun verleend hetzij met een gift of lening hetzij met begeleiding tijdens de periode van de financiële problemen.

U kunt uw donatie overmaken op rekeningnummer NL 14 INGB 0006729143 t.n.v. Interkerkelijk Sociaal Fonds Delft.

Contact diaconie

Wilt u contact of heeft u een vraag aan de diaconie?
email: diaconie@vrijzinnigdelft.nl

Amnesty brieven in september - schrijf je mee?

Wil je meeschrijven: de Amnesty brieven verstuur ik dan per e-mail aan wie daarin is geïnteresseerd. Je kunt dan zelf de brieven ondertekenen en versturen. Iedere maand kan ik je berichten over de Amnesty brieven van die maand.

Als je dat wilt, stuur mij dan een mailtje. Misschien sta je inmiddels al op de lijst als vaste brieffschrijver. Iedere maand stuur ik je dan een e-mail met als bijlagen de Amnesty brieven van die maand. Of je geeft aan dat je eenmalig de Amnesty brieven van die betreffende maand wilt ontvangen. Deze maand september -uiterlijk versturen 30 september- schrijven we een brief aan autoriteiten in Venezuela, Egypte en Verenigde Staten. Portokosten €1,55

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Venezuela

Activisten beschuldigd van 'terrorisme'

Javier Tarazona en Omar de Dios García werken voor de Venezolaanse mensenrechtenorganisatie Fundares. Ze werden lastiggevallen door de veiligheidsdienst en de politie en wilden daar aangifte van doen. Maar in plaats van dat hun aangifte werd opgenomen, werden ze gearresteerd.

Beide mannen worden onder meer beschuldigd van 'terrorisme', een verzonnen aanklacht. Ze hebben geen toegang tot hun eigen, vertrouwde advocaten, maar kregen door de autoriteiten advocaten toegewezen.

Mensenrechtenverdedigers en maatschappelijke organisaties liggen voortdurend onder vuur in het Venezuela van president Nicolás Maduro. Venezuela maakt een diepe humanitaire crisis door en 5,6 miljoen mensen zijn het land inmiddels ontvlucht. In uw brief roept u de president van Venezuela op om Javier Tarazona en Omar de Dios García onmiddellijk vrij te laten.

Egypte

18 maanden cel voor onzinnige aanklachten

De Egyptische veiligheidsdienst arresteerde mensenrechtenactiviste Sanaa Seif op 23 juni 2020 bij het kantoor van

de openbaar aanklager in Caïro. Ze was daar om een klacht in te dienen na een gewelddadige aanval de dag ervoor, vlak voor de neus van veiligheidsagenten. Ze zat al eerder onterecht in de gevangenis.

Sanaa Seif en haar moeder stonden buiten de gevangenis in de Egyptische hoofdstad Caïro te wachten op een brief van haar broer Alaa Abdel Fattah, die daar onterecht gevangenzat. Ze werden aangevallen door een groep vrouwen die hen sloegen met stokken en hun eigendommen stalen. Veiligheidstroepen keken toe, maar deden niets. Sanaa deelde het voorval op sociale media.

Sanaa werd op 17 maart 2021 veroordeeld tot 1,5 jaar gevangenisstraf vanwege onzinnige aanklachten: 'het verspreiden van nepnieuws', 'misbruik van social media' en 'het beledigen van een politieagent.' In uw brief roept u de Egyptische president op om Sanaa Seif onmiddellijk vrij te laten.

Verenigde Staten

Al 27 jaar in de dodencel

Rocky Myers zit in de Amerikaanse staat Alabama al 27 jaar in een cel op zijn executie te wachten. In 2004 en 2012 zou hij al ter dood worden gebracht, maar beide keren werd die beslissing teruggedraaid. Rocky is veroordeeld omdat hij bij een inbraak een vrouw zou hebben vermoord.

Het slachtoffer was blank, Rocky is zwart, en 11 van de 12 juryleden die hem schuldig achtten aan de moord waren blank. Maar Rocky zegt dat hij onschuldig is.

Behalve dat Rocky's veroordeling een racistische ondertoon heeft, is er geen forensisch bewijs dat hij de dader is, rammelden de getuigenverklaringen en werd er geen rekening mee gehouden dat hij een verstandelijke beperking heeft.

In uw brief aan de gouverneur van Alabama roept u haar op om de doodstraf van Rocky Myers te herroepen en zijn rechtszaak te heropenen.

Heb je belangstelling zelf de brieven te ondertekenen en te sturen: stuur mij dan een e-mail. Ik mail de Amnesty brieven dan naar je.

vriendelijke groet, *Eline Goetheer*, goetheer.e@gmail.com

Wist je dat ...2

U herinnert zich vast nog de tijd dat Jantje en zijn zondagsschool-juf met elkaar in discussie waren. Zij waren het lang niet altijd met elkaar eens. Zie 'Wist je dat ...1' in een eerdere nieuwsbrief. Inmiddels is Jantje een dertiger en verbaasde zich over de vele benamingen van het begrip 'Bijbel'. Zo vond hij o.a.: Statenbijbel, King James, Septuagint, Vulgaat, Koran en Tenach.

Er zijn natuurlijk veel meer 'heilige geschriften', maar deze interesseerden hem het meest. En zeker niet in de laatste plaats, de Tenach, waarover straks uitgebreid meer. Hij vond wat korte notities over de eerste vijf genoemde geschriften.

STATENBIJBEL: 'Onze' bijbel zoals deze van 1626-1635 op last van de Staten-Generaal in het Nederlands werd vertaald uit het Grieks en Hebreeuws. Werd in 1639 uitgegeven.

KING JAMES: Uitgave in het Engels en lijkt sprekend op de Statenvertaling. Werd uit het Grieks vertaald en is in gebruik bij de o.a. de Church of England.

SEPTUAGINT: In Alexandrië in de 2^e eeuw v.Chr. uit het Hebreeuws in het Grieks vertaalde versie van het Oude Testament. De benaming betekent 'zeventig', omdat de vertaling volgens traditie door 70 joodse geleerden werd gemaakt.

VULGAAT: Door de RK-kerk aanvaardde Latijnse Bijbelvertaling. Grotendeels vervaardigd door de Heilige Hiëronymus (1732) en betekent zoveel als 'uitgave voor het gewone volk'.

Vergelijk ons woord 'vulgair' in de betekenis van 'voor het volk' of ook 'laag bij de grond'.

KORAN: De als openbaringen verkondigde predicates van Mohammed vertonen ten gevolge van historische ontwikkelingen in die periode, een duidelijke ontwikkeling; van puur godsdienstige regels werden het later de voor het wereldlijke regeren zo noodzakelijke politieke en staatkundige regels. Nog later, na de dood van Mohammed, zijn diens predicates, de openbaringen die hij had ontvangen, als 'koran' (verkondiging) op schrift gesteld. In de koran zijn alle openbaringen opgeschreven in regels die in het Arabisch 'soera's' heten. Bij de eindredactie van de Koran is geen rekening gehouden met de chronologie van de openbaringen maar zijn de soera's opgeschreven in volgorde van hun lengte: de kortste komen het eerst en de langste aan het eind van de Koran. De ware gelovige wordt geacht door het lezen en reciteren ervan diep emotioneel en religieus geroerd te worden.

TENACH: De Joodse Bijbel is een in het begin van de huidige jaartelling gecanoniseerde verzameling van in totaal 24 oude godsdienstige boeken of geschriften die in het Hebreeuws wordt aangeduid met de term 'Tenach'. De term Tenach is een acroniem en is een samenvoeging van de letters T-N-CH (het Hebreeuws kent geen klinkers), die de beginletters zijn van de drie Hebreeuwse woorden voor de drie hoofdonderdelen waaruit de Tenach bestaat, te weten: 'Thora', 'Nebie'im', en 'Chetoebim', wat in het Nederlands betekent: Hoe te leven (onderrichting), Profeten en Geschriften.

Het eerste deel van Tenach bestaat uit de Thora. Het woord 'Thora' betekent 'Leer/Hoe te leven', maar wordt gewoonlijk niet vertaald. De Thora bestaat uit vijf boeken, gewoonlijk aangeduid als de 'Vijf Boeken Mozes', die de volgende Griekse namen hebben: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, en Deuteronomium. In het Hebreeuws worden deze boeken genoemd naar een van de beginwoorden van het betreffende boek en luiden: 'Beresjiet' (In het begin), 'Sjemot' (Namen), 'Wajikra' (Hij riep), 'Bamidbar' (In de woestijn) en 'Dewariem' (Woorden). Die vijf boeken van Mozes worden ook wel met de Griekse benaming 'Pentateuch' (Vijf boekrollen) aangeduid.

Gedurende de tweede tempel-periode ontwikkelde zich het joodse tempel-jodendom naar een vorm van huiselijk of synagogaal Joods leven waarbij men zich steeds meer ging bezighouden met de bestudering van de Thora en het opvolgen van alle daarin beschreven voorschriften. Daarnaast werden ook niet-Bijbelse Joodse tradities tot wet verheven, zoals het vieren van het chanoeka- of inwijdingsfeest en het aansteken van de kaarsen bij het begin van de sabbat.

Als resultaat van al dit studeren en discussiëren ontstond de zeer uitgebreide Mondelinge Leer, die aanvankelijk van generatie op generatie mondeling werd overgedragen en veel later op schrift werd vastgesteld als Misjna en Talmoed. Een zeer praktisch bezwaar tegen het op schrift stellen van de vele leefregels was de grote moeilijkheid of zelfs onmogelijkheid om tot een afgerond geheel van alle wetten te komen.

Zowel door de wisselende omstandigheden waarin de Joden leefden als door het vele studeren en discussiëren, konden er steeds weer nieuwe regels of aanpassingen nodig zijn, en dat maakte de samenstelling van een definitieve handgeschreven tekst nauwelijks mogelijk.

Een ander bezwaar tegen het op schrift stellen van alle regels en tradities was de vrees dat door het opschrijven ook andere volken in het bezit ervan zouden kunnen komen en ze tegen de Joden zouden kunnen gaan gebruiken. Dit bezwaar speelde vooral na de afscheiding van de Joodse sekte, waaruit het christendom ontstond, die de Joodse Bijbel immers naar eigen inzichten en dikwijls tegen de Joodse tradities gebruikte.

De verspreiding van het Joodse volk maakte het schriftelijk vastleggen van de Mondelinge Leer uiteindelijk onontkoombaar. Jehuda ha-Nassi (Jehuda de Patriarch) heeft zich hiermee belast door het schrijven van de Misjna in het jaar 200 als het eerste grote werk van de Mondelinge Leer waaruit later de Talmoed zou ontstaan.

Deze boekwerken kregen een Goddelijke autorisatie want erin wordt op overeenkomstige wijze als in de Thora geschreven dat de Misjna de Onderrichting van God is, die als 'Mondelinge Thora' of Mondelinge Leer op de berg

Sinaï door God aan Mozes werd gegeven. Mozes heeft volgens deze opvatting van God dus twee Thora's ontvangen: de Schriftelijke Thora en de Mondelinge Thora. Beide zijn even belangrijk en heilig. De Mondelinge Thora zou Mozes mondeling van God hebben ontvangen en zelf mondeling hebben doorgegeven aan zijn opvolger Jozua. In alle tijden heeft het Joodse volk zich aan deze mondeling overgedragen wetten gehouden.

Naast de Misjna is er tevens een groot aantal verhalen of midrasjiem uit die tijd bewaard gebleven. Dit zijn literaire verhalen -vaak lijkend op sprookjes- van religieuze aard die zich altijd in een grote populariteit mochten verheugen, evenals de vaak fantasierijke verhalen over het leven van Bijbelse figuren zoals Adam, Abraham, Mozes en David.

Ook zijn er allerlei volksverhalen, volkswijsheden, parabels, anekdoten en dergelijke. Deze volksverhalen kennen geen verdere systematiek en hebben veelal een leerzame en stichtelijke strekking. Van oudsher hebben de Joden hun studiebijeenkomsten blijkbaar steeds met allerlei vertellingen of parabels gekruid, wat mede tot uiting komt in de gelijkenissen die in ons Nieuwe Testament zijn te vinden!!

Het voert voor nu te ver om dieper op de Mondelinge Leer in te gaan, maar de belangrijkste geschriften van de Mondelinge Leer in min of meer chronologische volgorde van ontstaan zijn:]

1. De Misjna
2. De Talmoed (verzameling van de totale Joodse wet. Nauwkeuriger dan 1.)
3. De halachische (d.i. wetsvoorschriften) midrasjiem (eerder genoemd)
4. De Misjné Thora en de Sjoelchan Aroech (wetcodices)
5. De rabbijnse 'responsa' (vraag en antwoord literatuur)

Gegevens putte Jantje uit het boek 'van Ezra tot Herzl' (2400 jaar na-bijbelse geschiedenis van het Joodse volk). Geschreven door S.E. Bos (doceerde aan de Universiteit van Leiden semitische talen en Judaïca) wat betreft de Tenach en Koran. Helaas uitverkocht.

Overige gegevens vond hij in het woordenboek der Nederlandse Taal

Gé de Joode

Adres scriba en ANBI

Het mailadres van de scriba is scriba@vrijzinnigdelft.nl

ANBI-gegevens RSIN-nr 862227240 Wijkgemeente van Bijzondere Aard Vrijzinnig Hervormden Delft. Ingeschreven Kamer van Koophandel onder nummer 81808985.

We zijn blij met kopij vanuit de gemeente.

Wil je iets delen- of de aandacht ergens voor vragen? Stuur je kopij, graag in een word-bestand, dan voor dinsdag 28 september naar info@vrijzinnigdelft.nl

De volgende nieuwsbrief verschijnt voor 2 oktober 2021.

Wil je de nieuwsbrief niet meer ontvangen? Of heb je vragen of opmerkingen: info@vrijzinnigdelft.nl

Meer info? kijk op www.vrijzinnigdelft.nl